Oświadczenie złożone przez senatorów Grażynę Sztark, Piotra Zientarskiego i Jana Rulewskiego na 81. posiedzeniu Senatu w dniu 26 czerwca 2019 r.

Oświadczenie skierowane do ministra zdrowia Łukasza Szumowskiego

Z ogromnym zaskoczeniem i niezrozumieniem przyjęliśmy informację o odwołaniu w trybie natychmiastowym Pana Krzysztofa Brzózki z funkcji dyrektora Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA).

Przez lata mieliśmy okazję współpracować w Senacie RP z Panem Krzysztofem Brzózką. Pan Dyrektor dał się poznać jako człowiek bezkompromisowo i z uporem walczący o zmniejszenie zjawiska, jakim jest nadmierne spożycie alkoholu w Polsce. Współpraca ta miała miejsce za kadencji kilku rządów i wielu ministrów zdrowia. Jego głos jako eksperta był chętnie słuchany na posiedzeniach komisji senackich. Wygłaszał on opinie często sprzeczne z oficjalnym stanowiskiem rządu, jednakże zgodne z celami kierowanej przez niego instytucji państwowej. Problem alkoholizmu dotyka bowiem ludzi bez względu na przekonania polityczne czy pozycję społeczną.

Tym dziwniejsze wydaje się użycie przy odwołaniu sformułowania o „utracie zaufania" ministra zdrowia. Należy przypomnieć, że Pan Krzysztof Brzózka pełnił swoją funkcję przez cały czas trwania obecnego rządu i otrzymywał od ministra zdrowia absolutorium finansowe za każdy rok swojej działalności. Podobnie żadnych zastrzeżeń dotyczących kierowanej przez niego instytucji nie wnosiła Najwyższa Izba Kontroli.

Pan Krzysztof Brzózka został powołany na stanowisko dyrektora PARPA w 2006 r. Był inicjatorem i koordynatorem wielu programów badawczych i kampanii społecznych związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, liderem największych w historii Unii Europejskiej badań nad monitorowaniem i epidemiologią problemów alkoholowych RAHRA SEAS, obejmujących ponad 20 państw UE, inicjatorem – we współpracy z WHO – badań epidemiologicznych i wdrażania procedur diagnostycznych dotyczących słabo rozpoznanego wcześniej w Europie, a szczególnie w Polsce zjawiska FASD i znaczącego rozwoju tej dziedziny wiedzy. Od maja 2012 r. reprezentował Polskę w CNAPA (The Committee on National Alcohol Policy and Action) przy Komisji Europejskiej. Od maja 2014 r. powołany jako jedna z 2 osób z europejskiego regionu WHO przez Sekretariat WHO do zespołu koordynacyjnego ds. wdrożenia globalnej strategii redukcji szkód powodowanych przez alkohol, a od września 2014 r. – członek zarządu Europejskiego Towarzystwa Badań nad Profilaktyką (EUSPR). Warte podkreślenia jest bezprecedensowe przenoszenie polskiej wiedzy i doświadczeń na teren okręgu lwowskiego na Ukrainie i rozwinięcie tam, we współpracy z władzami tego Okręgu i Kościołem grekokatolickim, polityki regionalnej, a we współpracy z uczelniami lwowskimi – badań oraz systemu szkoleń w dziedzinie profilaktyki i lecznictwa odwykowego. Nie bez znaczenia jest zdecydowany rozwój i wprowadzanie konkurencji i najnowszych terapii do szkolenia psychoterapeutów uzależnień.

Wobec wyjątkowego merytorycznego wkładu Dyrektora PARPA w rozwiązywanie problemów alkoholowych w Polsce chcielibyśmy poznać faktyczne przyczyny odwołania Pana Dyrektora Krzysztofa Brzózki.

Niepokoją przy tym doniesienia medialne, że rzeczywistą przyczyną było stanowisko zaprezentowane przez dyrektora PARPA w Senacie przy pracach nad petycją polskich abstynentów i specjalistów terapeutów w sprawie cofnięcia zmian prawnych łączących lecznictwo uzależnionych od alkoholu z lecznictwem uzależnionych od narkotyków, odmienne od stanowiska Ministerstwa Zdrowia i zespołu pani poseł Zwiercan. Faktem jest, że odwołanie nastąpiło w krótkim czasie po posiedzeniu komisji senackiej.

Jednocześnie prosimy o informację, jakie kwoty i w ramach jakich konkursów zostały przeznaczone na finansowanie działalności NZOZ (…), prowadzonego przez PHU (…) w ośrodkach w K. i .J. w latach 2015–2019 w ramach umów zawartych przez NFZ i Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii (w tym dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych). Ile osób skorzystało w poszczególnych latach z terapii w tych ośrodkach? Ile osób liczy zespół terapeutów i czy wszyscy oni posiadają stosowne certyfikaty do pracy z osobami uzależnionymi? Czy w latach 2015–2019 prowadzone były w tych ośrodkach kontrole ze strony instytucji podległych Ministerstwu Zdrowia?

Grażyna Sztark
Piotr Zientarski
Jan Rulewski